GIG CYMRU NHS WALES | Iechyd Cyhoeddus Cymru Public Health Wales

Profiadau Niweidiol yn Ystod Plentyndod, clefydau cronig a’r defnydd o’r gwasanaeth iechyd yng Nghymru

Mae Profiadau Niweidiol yn Ystod Plentyndod (ACE) yn cael effaith niweidiol ar iechyd a lles ar draws cwrs bywyd. Mesurodd Astudiaeth ACE Cymru y cyswllt â naw ACE ymysg poblogaeth Cymru a’u cysylltiad â chlefydau cronig a’r defnydd o’r gwasanaeth iechyd ymysg poblogaeth oedolion Cymru.

Dioddefodd 47% o oedolion yng Nghymru o leiaf un ACE yn blentyn a dioddefodd 14% bedwar neu fwy

- 0 ACEs: 53%
- 1 ACE: 20%
- 2-3 ACEs: 13%
- 4+ ACEs: 14%

Cyfran yr oedolion yng Nghymru sy'n dioddef pob ACE

Cam-drin llafar	23%
Cam-drin corfforol	17%
Cam-drin rhywiol	10%
Rhieni’n gwahanu	20%
Trais domestig yn y cartref	16%
Salwch meddwl yn y cartref	14%
Cam-drin alcohol yn y cartref	14%
Cam-drin cyffuriau yn y cartref	5%
Aelod o’r teulu’n cael ei garcharu	5%

Hyd at 69 oed, roedd y rheiny â phedwar ACE neu fwy 2x yn fwy tebygol na’r rheiny heb unrhyw ACE o gael diagnosis o glefyd cronig *$

Ar gyfer clefydau penodol roeddent:

4x yn fwy tebygol o ddatblygu **Diabetes (Math 2)**

3x yn fwy tebygol o ddatblygu **Clefyd y Galon**

3x yn fwy tebygol o ddatblygu **Clefyd Anadlol**

Lefelau defnydd y gwasanaeth iechyd yn uwch mewn oedolion a brofodd fwy ACEs*#

Dros gyfnod o 12 mis, o gymharu â phobl heb unrhyw ACEs, y rhai sydd â phedwar neu fwy ACEs oedd:

2x yn fwy tebygol o fod wedi ymweld â meddyg teulu yn aml**

3x yn fwy tebygol o fod wedi mynychu A&E

3x yn fwy tebygol o fod wedi aros yn yr ysbyty dros nos

Fe wnaeth arolwg ACE Cymru gyfweld â rhyw 2000 o bobl (18-69 oed) ar draws Cymru yn eu cartref yn 2015. O’r rheiny oedd yn gymwys i gymryd rhan, cytunodd ychydig o dan eu hanner i gymryd rhan ac rydym yn ddiolchgar i’r rheiny a roddodd o’u hamser. Mae’r wybodaeth yn y ffeithlun hwn wedi ei chymryd o’r trydydd adroddiad ar arolwg ACE Cymru: Profiadau Niweidiol yn Ystod Plentyndod a’u cysylltiad â Chlefydau Cronig a’r Defnydd o’r Gwasanaeth Iechyd ymysg poblogaeth Cymru sy’n oedolion. Gellir gweld yr adroddiad hwn ac adroddiadau blaenorol sy’n defnyddio data arolwg ACE Cymru ar wefan Iechyd Cyhoeddus Cymru.

Cyfarwyddiaeth Polisi, Ymchwil a Datblygu Rhyngwladol, Llawr 5, Ymddiriedolaeth GIG Iechyd Cyhoeddus Cymru, Rhif 2 Capital Quarter, Stryd Tyndall, Caerdydd, CF10 4BZ. www.publichealthwales.wales.nhs.uk Ffôn: +44(0)2920 104460 Tachwedd 2016

*Ar ôl ystyried oed, rhyw, ethnigrwydd ac amddifadedd preswyl. Roedd yr holl ddata wedi ei hunan-nodi. $Yn cynnwys Diabetes Math 2, Strôc, Canser, Clefyd Coronaidd y Galon, Clefyd yr Iau neu’r System Draul a Chlefyd Anadlol #Ac eithrio rhesymau’n ymwneud â beichiogrwydd **Wedi ymweld â meddyg teulu chwe gwaith neu fwy dros y 12 mis diwethaf